

Težko ranjeni orožnik France Šnuderl v ljubljanski bolnici

ostalo do prihoda sodne komisije, ki sta jo tvorila gg. dr. Kresnik in Lovrec.

Brezuspešno iskanje — Sumljivi neznanici

Po preiskavi trupla je bilo zanimanje osredotočeno predvsem na uspeh zjutraj odposlanih patrulj. Prve so se pričele vračati okoli 2. popoldne. Z žalostjo pa so javile, da niso našle nobenih sledov za tako zagonečno izginulima zločincema. Proti 4. se je vrnila ena izmed patrulj, ki je sporočila, da so ji pastirji pripovedovali, kako je proti jutru prekoračila neka oseba avstrijsko mejo ter izginila v avstrijskih gozdih. Bili pa so tako daleč proč, da niso mogli povedati ničesar natančnejšega, kdo je bil to in kakšen je bil. Zato ni gotovo, ali gre za enega obeh ubeglih zločincev ali ne.

Na kontrolnem potu od Jezerskega do Predvdora so javili orožniki policijskemu komisarju g. Zajdeli, da je opazil neki

Kaj pripoveduje gostilničarka

»Pri kanonirju«

Zanimivo je pripovedovanje gostilničarke pri »Kanonirju«, kako se je odigral dogodek pred njeno gostilno. Po njenem pripovedovanju se je zbralo v gostilniških prostorih k večerji kakih 15 delavcev, ki delajo pri cestni hiši. Bili so prav glasni in veselo razpoloženi, ko se je nenadoma, ravno ob 18.15, začelo streljanje pred hišo. Med streljanjem, ki je trajalo nekaj sekund ni bilo čuti nobenega klica, ko pa so skočili delavci proti vratom, da bi pogledali na ulico, je že prihitel skozi zadnja vrata ranjeni Meglič, ves okrvavljen. Zaklical je: »Ranjen sem! Šnuderl je tudi ranjen in leži zunaj na cesti. Poleg njega leži še eden od onih, ki so streljali na nas.« Gostilničarka je s pomočjo družine nudila prvo pomoč ranjenemu Megliču, ki se je vsedel kar na

Najfinejša moka ni tako fina kakor prašek, ki se podeluje za Odol-zobno pasto. Odol-zobna pasta čisti dobro in čuva Vaše zobje.

»Kaj pa z onima dvema, so jih že prijeli?« vprašuje živahno ranjenec in na odgovor, da doslej še ni nobenih točnih poročil, nadaljuje: »Da je vsaj eden ostal, čeprav imama midva luknje v telesu, je pa le dobro. Gotovo se bo posrečilo dognati osebnost mrtvega in tako razrešiti uganke, ki je sila zanimala vse orožništvo v zadnjih dneh.«

»Kako ste jih pa prav za prav lovili?« vprašujem dalje.

»To je bilo pa takole: Sla sva s tovaršem Šnuderlom mimo gostilne Pri Kanonirju, kjer so bili prav dobre volje. Na mostu se pojavijo naenkrat iz teme trije ljudje na cesti. Takoj nama je šinilo v glavo, da so nemara to iskani in zasledovani morilci carinika Panteliča. Ko so se nana približali neznanca na tri korake, sva se postavila na levo stran ceste in zaklicala: »Stojte, kam greste?« Brž sem posvetil z električno lučjo in sem hotel korak naprej, a že so počili strelji iz treh revolverjev. Silno me je zaskrbelo v nogi in sem se zgrudil. Dva zločince, namreč črni in še eden sta stekla proti Kranju, tretji pa je stekel v nasprotno smer. Ker se niso hoteli ustaviti na najin poziv, sem sprožil strel na črnega, ki je takoj zaklical: »Jao!«, se obrnil proti meni, še enkrat ustrelil in telebil vznak na tla. Streljal sem še za drugim, vendar pa sta izginila v megli. Nato me je obšla slabost, da sem omedlel. Šnuderl pa je skočil za grbastim, ki je tekel v nasprotno stran. Kakih 20 do 30 korakov pred Šnuderlom je zločinec začel skakati kakor zajec z ene strani ceste na drugo in se je nenadoma obrnil ter oddal strel, ki je podrl Šnuderla. Menda se je Šnuderl sam dvignil in šel s prestreljenim trebuhom k cestarju Francetu šenku klicati ljudi. In res so prihiteli od »Kanonirja« vsi gostje. Tera sem naročil, naj hitro javijo na Jezersko žandarmerijski postaji, da sva ranjena. Odnegli so naju v kuhinjo h »Kanonirju« ter naju obvezali. Ko so mi za silo ustavili kri, sem takoj naročil izprazniti puško, da se ne bi kak nepoklican človek igral z njo in bi lahko prišlo do nesreče. Po nabojih sem videl, da sem oddal tri strele. G. Ofner naju je pripeljal v svojem avtomobilu v Kranj, odkoder naju je rešili avto kranjskega prostovoljnega gasilnega društva pripeljal blizu polnoči v bolnico. Nič bi ne tožil zaradi svoje rane, čeprav sem izgubil mnogo krvi, le težka usoda mojega tovariša in prijatelja Šnuderla me silno boli.«

France Meglič, star 28 let, je doma iz Centila pri Dolnji Lendavi, njegov hudo ranjeni tovariš Franjo Šnuderl pa je iz mariborske okolice, star 30 let. Pred sedmimi leti sta isti dan stopila v orožniško službo in sta odtlej vedno dobra prijatelja. Da sta oba res tudi vzorna orožnika, pa dokazuje njuno junaško zadržanje pri spopadu, ki ga še bolj podčrta dejstvo, da sta bila v službi že celih 75 ur ...

Močno utrujen in mrk, a vendar pri polni zavesti leži med belimi blazinami hudo ranjeni France Šnuderl. Zagorela desnica mu počiva na odelci nad debelo obvezanim trebuhom.

»Kaj vas močno boli?« ga ogovorim iz sočutja.

»Da boli, boli...« vzdihne in krepko stisne zobe.

»Pa žejja me... Tule si po malem spiram usta z vodo, da lažje trpim,« pripoveduje, kažoč na kozarec vode na nočni omarici.

»Bo že boljše. V par dneh itak jenjajo te hude bolečine,« ga tolažim.

»Kaj pa ona dva so že ušli?« vprašuje zvedavo.

»Kakor kaže, je obroč okoli njiju že tako trden, da ne uidega. Čujem, da je prišlo davi do ostre bitke med zločincema in orožniki na meji,« mu pripovedujem.

On pa zatisne oči in dahne: »Bog dai, da jih dobijo!«

Takoj po prihodu reševalnega avtomobila kranjskega gasilnega društva je pričel asistent kirurškega oddelka dr. Blumauer s težko operacijo. Dobri dve uri je ležal ranjenec v narkozi. Pokazalo se je, da ima Šnuderl močno ranjena čreva. Kroglja je prebila trebuh v bližini popka, preluknjala črevo na več mestih in občila neke v mišičju hrbta. Dr. Blumauer je reseiral in sečil čreva na ranjenih mestih. Šnuderl je bil izgubljen med prevozom v Ljubljano mnogo krvi. Zato zaenkrat niso iskali krogle in ga doslej tudi niso rentgenizirali, ker je njegovo stanje tako, da potrebuje brezpogojnega miru. Vključ dejansko zelo opasnemu položaju pa se počuti ranjenec pri 38.2 stopinjah C vročine subjektivno še precej dobro. Srce ima zdravo.

Megličovo stanje je še vedno nespremenjeno. Popoldne so ga prenesli v rentgenološki oddelk, kjer je bil rentgeniziran. Kakor so ugotovili zdravniki, njegove poškodbe niso težke in zanj ni nevarnosti. Njegova temperatura je skoro normalna, popoldne je znašala 37.2. Meglič sam je bil sicer popoldne razmeroma še dosti zgovoren, tožil pa je o hudih bolečinah v nogi

Prizorišče krvavega spopada med orožnikoma in morilci blagajnika Panteliča pred gostilno pri »Kanonirju« na Spodnjem Jezerskem. Št. 1 označuje mesto, kjer je padel orožnik France Meglič, našt. 2 je bil orožnik Šnuderl, na št. 3 pa je padel neznan morilec.

Zanimivo poročilo po prvih Megličevih izpovedbah

Ena prvih prič pri prevozu obeh ranjenih orožnikov z Jezerskega v ljubljansko bolnico je bil šišenski učitelj g. Josip Jekl, znani naš sotrudnik. G. Jekl se zdravi v bolnici, ker ga je nedavno povozil neki motociklist. Navzlic temu, da je g. Jekl še vedno šibak in rane še niso zaceljene, nam je ponoči takoj po prihodu obeh ranjenih orožnikov v bolnico poslal naslednje zanimivo in lapidarno poročilo po prvih izpovedbah kaplarja Megliča:

Po izvršenem napdu na ljubljanski carinarnici je posebno še orožništvo ob avstrijski meji bilo naročeno strogo patroljiranje, ker je bilo pričakovati, da bodo zločinci skušali pobegniti po najbližji poti iz naše države. Orožniška kaplarja France Meglič in France Šnuderl sta bila že dva dni neprestano v patroljski službi. V ponedeljek zvečer bi se morala vendar že vrniti domov, toda v zavesti važne naloge sta požrtvovalno dalje vršila službo. Zvečer sta patroljirala po cesti, ki vodi iz Kranja mimo Predvdora skozi Jezersko proti avstrijski meji. Kot dobra tovariša in štajerska rojaka sta se tiho razgovarjala o zasebnih in službenih zadevah, a

Kranju. Kljub presenečenju in kljub temu, da je bil obstreljen, je zgrabil kaplar Meglič takoj zopet za svojo puško ter streljal za onima, ki sta hitela proti Kranju. Bila sta oddaljena že kakih 13 korakov, vendar je prvi orožnikov strel zadal ena izmed napadalcev, ki je samo vzkliznil »O je!« ... in se na mestu zgrudil mrtve. Sklepajoč po hitrem padcu in po tem, ker mu je silila kri iz nosa, ušes in ust, je bila zadet v tilnik ... Drugi begunec sicer ni padel, a ker se je nahajal blizu padlega in je po naslednjih streljih tudi vzkliznil »O je!« ... sklepa kaplar Meglič, da je bil takisto zadet.

Za tretjim napadalcem je streljal kaplar Šnuderl. Napadalec pa je bil tako drzen, da se je na begu obrnil in streljal na Šnuderla ter ga zadal v trebuh. Navzlic hudim poškodbam sta se oba orožnika pogumno vzdržala, dokler ju ni avto z Jezerskega prejel v ljubljansko bolnico, kjer so jima takoj nudili pomoč. Obe rani sta prizadeti po kroglah kalibra 9 mm. Kaplarju Megliču je kroglja predrla stegno in izstopila, kaplarju Šnuderlu pa je občila v trebuhu. Kmalu po prevozu v ljubljansko bolnico so pri Šnuderlu izvršili težavno operacijo. Ker je kroglja pretrgala čreva in je izgubil mnogo krvi, je njegovo stanje skrajno kritično. Po iz-

Truplo ustreljenega morilca po ogledu policijske komisije pred gostilno pri »Kanonirju«

pogovor je seveda nanesele zopet na ljubljanski zločin. Eden izmed njiju je še pripomnil drugemu: »Kako bi neki bilo, če bi ravno midva naletela na morilce?«

Pet minut nato srečata na mostu blizu znane gostilne pri »Kanonirju« tri moške. Na tej cesti hodijo tudi ponoči vedno ljudje, posebno lesni delavci (»holcarji«), katerih je v ondotnem pogorju mnogo. Navzlic temu so se orožnikoma neznanca takoj zdeli sumljivi. Ustavila sta jih in posvetila nanje z električno žepno svetilko. Opazila sta, da ima vsak po eno roko v žepu. Zahtevala sta legitimacije. Tedaj pa so se banditi naglo razmestili v bojno linijo, potegnili vsi obenem iz žepov samokrese ter mahoma začeli streljati. Iz samokresov je zaporedno odjeknilo sedem do devet strelav. Kaplar Meglič je imel puško z bajonetom sneto z ramena in jo je zadel v stegno desne noge. Deloma od slabosti, deloma pa iz dobro premišljene previdnosti se je takoj vrgel na tla. Puška mu je pri tem padla iz rok. Banditi so se pogrnali v beg, in sicer je eden odbežal v smeri proti avstrijski meji, dva pa proti

vršeni operaciji so morali pri njem izvršiti transfuzijo krvi in so vobče ukrenili vse, da rešijo življenje vrlenu, do skrajnosti požrtvovalnemu orožniku.

Obupni čin slovenskega dijaka v Gospiču

Gospič, 21. okt. n. Danes dopoldne je skočil pod vlak blizu kolodvora dijak 4. razreda učiteljskega, Vilko Simerl, rodom iz Šostanja v Sloveniji. Dijak, ki je bil do letos na učiteljsku v Čakovcu, je živel bolj sam zase ter je bil zelo tih in skromen. Svoje obupno dejanje je izvršil skoro gotovo v nepremagljivem melanholičnem razpoloženju.

Tragedija dveh mladih ljudi

Beograd, 21. okt. p. V Sremski Mitrovici se je danes pripetil grozen zločin. Mladenič Mihajlo Šanta, sin premožnih staršev, je ubil sredi ulice z dvema revolverjskima streloma lepo dijakinjo Damjanko Kabošac, ko se je s sprehoda vračala domov. Nato je tudi sebi pognal v prsa in vrat dve krogli in obležal smrtno ranjen. Svoje dejanje je storil zaradi nesrečne ljubezni.

Volkovi v dalmatinskem Zagorju

Sinj, 21. okt. d. Nadloga volkov postaja v tukajšnji okolici vedno hušja. Pretekle dni so raztrgali ti nezadržani gostje že celo vrsto ovac v selu Mojanč. V neki drugi bližnji vasi pa so zverine raztrgale pet konj in 6 oslov.

V desno stegno zadeti orožnik Franjo Meglič

voznik okoli 12. ure, kako je ne daleč od Kokre prlomastil iz grmovja neki tujec z docela premočeno obleko brez klobuka in s trdim ovratnikom ter se v begu spustil nato preko ceste proti Kokri, ki jo je najbrž prekoračil ter poskušal pobegniti proti Trzinu. Kljub temu, da se ni njegov popis docela strinjal s popisom napadalca, obstoji možnost, da je bil eden od teh, ker je trdilo več oseb iz okolice Jezerskega in iz vasi od Predvdora proti Kokri, da so videli včeraj dopoldne okoli 10. ure korakati sumljivo trojico proti Jezerskemu, od katere je bil eden docela slično oboičen, kakor človek, ki je na tako čuden način prlomastil iz grmovja.

Pri zasliševanju prebivalstva se je oglašilo tudi nekaj prič, ki so izpovedale, da so videli omenjeno trojico že v miraku v neposredni bližini »Kanonirja«. Iz vsega tega je sklepati, da se je zagonečna trojica zelo pazljivo umikala iz Ljubljane, postajala pa vse bolj predzrna, čimbolj se je bližala državni meji. To ji je dalo tudi pogum, da je v prvih večernih urah poskusila prekoračiti državno mejo. Morda jo je k temu ponaglenemu koraku prisilil tudi glad.

tla, kjer so bile še danes velike krvave pege.

Poskus agnosciranja

V teku jutrišnjega dne se bo vršilo na Jezerskem agnosciranje ubitega neznanca. K identifikaciji so pozvane priče, ki so videli morilce neposredno pred in po zločinu na carinarnici v Ljubljani med njima ga, Jožica Lenartova s sinom in hčerko, finančni preglednik Kolar, carinik Oskar Kolar, Fran Bedenk, Lihteneker, Peter Dimitrijevič, Anton Plečko itd.

Pri ranjenih orožnikih v bolnici

Na drugem koncu velike dvorane v I. nadstropju kirurškega oddelka ljubljanske bolnice leži svetlolasi Meglič in čita »Slovenski Narod«. Na vprašanje, kako se počuti, odvrne mirno: »E, meni ni bogve kaj hudo. Sicer me noga močno boli, pa kakor pravijo zdravniki, ni zaenkrat nobene nevarnosti.«

Pogledam na list pri vzglavju in čitam: 37.2 stopinj Celzija.

Vodje orožniških oddelkov kranjske čete in policijskih organov iz Ljubljane, zbrani pred odhodom na patrulje.

Ob 4., 1/8. in 1/10. uri zv.

Najslajša in najrazkošnejša filmska opereta sveta!

Eilly

V naslovni vlogi pa je najboljša ameriška subreta

Marilyn Miller

Film bajnega razkošja, opojnih popevk in arij. — Balet najlepših Ziegfeld girlsov.

ELITNI KINO MATICA

Telefon 2124.

Damske plašče

v veliki izbiri, fino blago in solidno delo, nudi najcenejše

DRAGO GORUP & CO.
MIKLOŠICEVA CESTA 14/II.

GOSPODARSTVO

Optimistični pogledi na našo bodočo vino-trgovino. Pod gornjim naslovom objavila včerajšnji »Jugoslovski Lloyd« na uvodnem mestu vsebino razgovora njegovega dopisnika z inž. Fedorom Avakumovićem, ki je eden glavnih sodelavcev pri osnovanju vinskega oddelka Privilegirane izvozne družbe. Gospod Avakumović je mnenja, da danes situacija na vinskem trgu ni obupna in da je samo od nas odvisno, kako bomo sedanjemu konjunkturu čim bolj izkoristili. Pred dvema letoma so bile naše cene vina še nadzdržarski vin največje v Evropi. Za bodoči razvoj vinske trgovine in izvoza pa je odločilna važnost dejstva, da ima Francija kot najbolj vinodorna država na svetu v svoji vinski produkciji letos primanjkljaj od najmanj 25% in da je vinski prirelek tudi v drugih važnih vinorodnih državah letno manjši. Samo francoski primanjkljaj predstavlja po kolikar 4 jugoslovenske najboljše letine. V vseh zapadnih državah se je cena vina že precej dvignila in bo ta okolnost ugodno vplivala tudi na naš izvoz. Res je sicer, da v Franciji ni dovoljeno rezati lastna vina s tuji, toda vprašanje je, če bo pri letošnji slabi vinski letini v Franciji mogoče držati ta predpis. Upoštevati pa je tudi, da je Francija že prej v manjših količinah uvažala naša črna vina, Italija pa naša banskna vina, in sicer za mešanje z grškimi vini, ki so bila pozneje izvožena na severna evropska tržišča kot lastna vina. Najboljši konzumenti naših vin bodo v bodoče Francija in Švica in deloma Češkoslovaška. Naš vinski destilat pa bomo lahko prodali v balističnih državah, samo moramo skrbeti, da ustvarimo direktni izvoz v te države. Priporočati je, da letos vsa naša slaba vina pretvorijo v vinski destilat za izvoz.

Sadni sortiment za kranjski okraj. Anketa za določitev sadnega sortimenta (izbora) za kranjski okraj se je vršila v Kranju v dvorani Ljudskega doma v ponedeljek 20. t. m. ob navzočnosti zastopnika kr. janske uprave in škubica, okr. kmet. referenta g. Sustica, strok. pomočnika Zolotke, ravnatelja g. Janka Žirovnika, g. Viktorja Omerca ter zastopnikov sadjarskih in kmetijskih združenj in občinskih kmet. odborov, kakor tudi drevničarske družbe. Predsednik Kmetijske družbe g. Oton Detela. Zborovanje je vodil sres. kmet. referent, strokovno razpravo pa g. zastopnik kr. banske uprave. Debate se je zlasti temeljito udeležil g. Omerca. Mnogo zanimivih podatkov in pojasnil glede posameznih sadnih okolišev so dali tudi zastopniki iz selske doline, iz Dorlarjev, Predoselj in od drugod. Po 3½ urnem razpravljanju in po izmenjavi različnih mnenj je bil določen naslednji sadni sortiment: Jabolka: I. polne sorte: Sarlamovski; II. jesenske sorte: Pisani Kardinal; III. zimске sorte: za splošno uporabo: Baumanova reneta, Ontario, Boikovo jabolko, Bobovec, Besniško jabolko (vosečinka) in za preiskušnjo Jonathan. Hruške: jesenske: Avraska; zimске: Pastorovka; mošne: Tepka in Vinska moštka. Črešnje: Dunajka in debela črna hruštavka. Višnje: Lohovka. Slive: Zelena rinklota. Česplje: domača česplja. Orehi: podolasti, tenko-lupinasti domači. — Kostanj: izbrani debeleplodni domači. V teku razprav ni bilo opaziti mnogo razlikosti v mnenjih in presoji sort, temveč so bila tozadevna mnenja z malimi izjemami skoraj enaka. To je dokaz, da so prišli delegati na anketo pripravljeno. Stavljeni predlogi so bili dobro premišljeni in pretehtani. Zato je skoro z gotovostjo pričakovati, da bo izbor ustrejal tako domačim potrebam in domačemu trgu, kakor tudi potrebam izvoza.

V Franciji ni brezposelnosti in ne gospodarske krize. Dočim se danes vse svetovno gospodarstvo bori s težko poslovno depresijo, je v Franciji ekonomsko stanje nadalje precej ugodno in nikjer ni opaziti brezposelnosti. Francoski ministrski predsednik Tardieu je imel te dni značilen govor, v katerem se je pečal zlasti z gospodarskimi vprašanji, ki zanimajo Francijo. Dejal je, da sta ustavna stabilnost in gospodarski razvoj dve glavni sili napredka Francije. Inozemstvo zlasti obdružuje odpor, ki ga kaže Francija nasproti širjenju gospodarske depresije, na kateri trpi ves svet. Ta odpor je mogoč, ker vlada v strukturi francoskega gospodarstva lepa harmonija med posameznimi produkcijskimi panogami, ker je proračun v ravnotežju brez tendence naraščanja in je vladni uspeh v enem letu zmanjšati davke za 5 in pol milijarde frankov ter amortizirati za 15 milijard frankov državnega dolga. Gospodarsko stanje v državi je nadalje zdravo. Obtok bankovcev je pokrit s 50 milijardami frankov v zlatu in se je v dveh letih zlati zaklad skoraj podvojil. Hranilne vloge so se od leta 1926 dvignile od 15 na 32 milijard frankov, letos pa so se v prvem polletju nadalje povečale za 12%. Nevarnost poslabšanja gospodarskega stanja, ki seveda ni izključeno tudi v Franciji, pa je mogoče še zadrževati, če bodo Francozi nadalje cenili vrednost edinstva in mirnega političnega razvoja.

Stanje živine po banovinah. Ministrstvo za kmetijstvo je objavilo statistiko o stanju živine v naši državi. Lani je po tej statistiki znašalo stanje živine v posameznih banovinah:

konj	goveje živ.	svinj	
dravska	55.500	335.900	292.800
avrska	252.200	805.600	595.500
vrbska	99.200	353.500	136.100
primorska	57.200	178.700	67.500
drinska	134.900	466.200	354.000
dunavska	336.200	403.500	774.400
zetska	70.100	343.600	55.600
moravska	40.600	307.200	246.300
varbarska	94.300	483.800	132.700

Značilno je visoko število konj v savski in dunavski banovini. Največ goveje živine je v savski banovini, največ svinj pa v dunavski banovini, dočim je število svinj v zetski in primorski banovini zelo nizko. Skupaj je bilo lani v naši državi (v oklepajih podatki za l. 1927): 1.14 milijona konj (1.12), 3.73 milij. govede (3.73), 2.67 milij. svinj (2.77), 7.74 milij. ovc (7.74) in 1.80 milij. koz (1.74). Nazadovanje je opaziti le pri svinjah.

Uvozni kontingent za naše blago v Poljski. Zavod za pospeševanje zunanje trgovine javlja, da je naš uvozni kontingent v Poljski za zadnje četrtletje tek. leta ostal enak kontingentu za 3. četrtletje, in sicer: 88 ton ribjih konzerv, 250 ton pekmeza, 500 ton vina, 1000 ton suhih čespljev, 150 ton orehov, 100 ton slivovke in 250 ton v papir ovitih jabolok v zabojih Uvoz ostalih za bolk je prost. Uvozna dovoljenja se bodo, kakor doslej, izdajala samo tvečkam, ki so registrirane v Poljski.

Zopet nov prekooceanski parnik. V nedeljo je bil v Gružu na slovesen način posvečen novi parnik »Slobodne Plovidbe«, ki ima 7000 bruto - regist. ton in nosi ime »Duhac« po naselbinu enakega imena na otoku Pelješcu. Ameriški izseljenci iz te male dalmatinske ribarske naselbine so kot glavni delničarji »Slobodne plovidbe« največ prispevali za nakup te nove velike ladje.

Tečaj za radiotelegrafiste trgovske mornarice. Zbornica za TOI v Ljubljani opozarja, da priredi direkcija pomorskega prometa v Splitu 5-mesečni tečaj za radiotelegrafiste trgovske mornarice v Šibeniku. Tečaj se prične 1. februarja prih. leta in je brezplačen. Pogoji za sprejem je dovršeno 18. in še ne prekoračeno 30. leto starosti, naše državljanstvo, popolno zdravje in sposobnost za tako službo, dobro vedenje in dovršitev vsaj 4 razredov srednje ali enakovredne šole ter znanje angleškega ali francoskega, ali pa nemškega jezika. Za preskrbo mora skrbeti vsak sam. Kolkovane prošnje je vložiti pri gori navedeni direkciji do 1. decembra t. l. ter priložiti rojstni list, domovinski list, solsko izpričevalo, izpričevalo o pravdnosti in zdravniško izpričevalo, ki ga izda zdravniška direkcija pomorskega prometa v Splitu. Absolventi tega tečaja dobe na podlagi dovršenega izpita izpričevalo, ki jim daje kvalifikacijo za telegrafsko prakso na trgovskih ladjah. Po enem letu prakse in položenem praktičnem izpitu pri Telegrafski šoli kr. mornarice v Šibeniku izda direkcija pomorskega prometa kandidatu izpričevalo za ladijskega radiotelegrafista II. razreda. Podrobnejše informacije dobe zainteresirani pri direkciji pomorskega prometa v Splitu.

Dobave. Direkcija državnih rudarskih podjetij v Sarajevu sprejema do 24. t. m. ponudbe glede dobave 50.000 komadov kapsol. — Direkcija državnega rudnika Kanjan sprejema do 29. t. m. ponudbe glede dobave 50 komadov ročnih žag, 100 komadov pocinkanih posod za vodo, 3000 m bakrenih vrvi, 100 komadov kladiv, 100 komadov kolen za peči, razne konjske opreme, žebeljev, železa in seker. — Direkcija državnega rudnika Breza sprejema do 30. t. m. ponudbe glede dobave 30 kg žveple, ne kisline za akumulatore, raznega orodja in potrebščin za merjenje ter glede dobave 500 kg tovnostne masti. (Predmetni oglasi so na vpogled v pisarni Zbornice za TOI). Dne 3. novembra se bo vršila pri računsko-ekonomskem oddelku ministrstva za gradbe v Beogradu očetna licitacija glede dobave 55.000 kg železne žice. (Oglas je na vpogled v Zbornici za TOI, pogoji pa pri istem oddelku).

Oddaja zgradbe ceste Sv. Peter — Ložane III. del se bo vršila na podlagi pismene licitacije 5. novembra pri okrajnem cestnem odboru v Mariboru, Koroška cesta št. 26/II.

BORZE

21. oktobra.

Na ljubljanski borzi je bil danes devizni promet srednji, največ potrebe je bilo v devizi Curih. Devize Newyork, London in Praga so po večerajšnji okrepitvi za malenkost popustile, dočim se je deviza Trst dalje okrepila od 295,30 na 295,68, deviza Berlin pa od 18,4375 na 18,4550.

Na zagrebškem efektne tržišču je vojna škoda danes za malenkost popustila; zaključena je bila za aranžma po 433, dočim je za december pri tečaju 433 do 435 ostala brez prometa. Blairova posojila so nadalje precej vrsta in se je pri živahnem prometu trgovalo 8 odstotno po 92,25 do 92,50 in 7 odstotno po 82,75 do 83. V ostalem so bile zaključene še begluške obveznice po 78. Med bančnimi papirji je pri nekoliko prijaznejšem razpoloženju prišlo do prometa v Praštedionu po 922, v Jugobanki 78, v Srpski po 188, v Poljedelski po 56 in v Etno po 135. Med industrijskimi papirji se je Trboveljska pri živem prometu zopet dvignila ter se je prvotno trgovala po 364 do 368, ob sklepu borznega sestanka pa po 369 in 370. Tudi Drava, ki je bila zadnje tedne slaba, je nekoliko poskočila ter je prišlo do zaključka po 290. Promet je bil še v Dubrovački po 400 do 405, v Sečerači po 295 do 297, v Gutmannu po 130 in v Slaveksu po 57.

Devize in valute.

Ljubljana. Amsterdam 22,735, Berlin 13,455, Bruselj 7,874, Budimpešta 9,885, Curih 1094,4—1097,4 (1095,9), Dunaj 796,5, London 274,38, Newyork 56,335, Pariz 221,59, Praga 167,11—167,91 (167,51), Trst 295,68.

Zagreb. Amsterdam 22,735—22,7950, Dunaj 795—798, Berlin 13,44—13,47, Bruselj 7,874, Budimpešta 9,885, Milan 294,5214 do 296,5214, London 273,98—274,78, Newyork 56,2350—56,4350, Pariz 220,50—222,50, Praga 167,11—167,91, Zürich 1094,40—1097,40.

Curih. Zagreb 9,1280, Pariz 20,22, London 25,0375, Newyork 515, Bruselj 71,85, Milan 26,97, Madrid 53,60, Amsterdam 207,40, Berlin 122,8250, Dunaj 72,6750, Sofija 3,73, Praga 15,27, Varšava 57,70, Budimpešta 90,20, Bukarešta 3,06.

Dunaj: Beograd 12,54375—12,58375, Berlin 168,77—169,27, London 34,40—34,50, Milan 37,0575—37,1575, Newyork 707,50 do 710,00, Pariz 27,7775—27,8775, Praga 20,9875—21,0675, Curih 137,34—137,84, dinarji 12,51—12,57.

Elekti.

Ljubljana. 8% Blair 92,50 bl., 7% Blair 84,25 bl., Celjska 160 den., Ljublj. kreditna 122 den., Praštediona 925 den., Kreditni zavod 170—180. Večje 124 den., Ruše 280—300.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda aranžma 432,50—433, kasa 432—433, za december 433—435, investicijsko 88,50 bl., agrarne 52,5—54,5, 8% Blair 92,25—93, 7% Blair 82,875—83,125, 7% Drž. hip. banka 82—82,50, 6% begluške 73—74; bančne vrednote: Praštediona 922—926, Jugo 78—79, Union 192—195, Narodna 8200 bl., Srpska 188—189, Zemaljska 129—131, Etno 130—140, Ljublj. kreditna 122 den., Poljo 56—56,50; industrijske vrednote: Nar. šumska 25 den., Gutmann 130—135, Slaveks 57—58, Slavonija 200 den., Drava 235—237, Sečerača 295—300, Brod vagon 80—95, Union (Osijek) 120—140, Večje 124 den., Isis 40—46, Dubrovačka 400—405, Jadran-ska 560—610, Trbovlje 369—370.

Blagovna tržišča

LES

Ljubljanska borza (21. t. m.). Tendence za les nespremenjena. Zaključkov ni bilo. Povpraševanje je za 200 m³ jamskega lesa (bor, dolžina 2, 2,50, 3, 3,50 in 4 m, srednji premen na vrhu 12/17 cm), in za 220 m³ jamskega lesa (bor, debelina na spodnjem koncu 20—30 cm, in sicer 200 komadov po 8 m dolžine, 400 komadov po 6 m in 200 komadov po 2,50 m). Nudi se 100—220 m³ borovih brzojavnih drogov (8—12 m, nekaj komadov 6,50 m, debelina na vrhu 11—16 cm, blago pol suho).

ZITO

Ljubljanska borza (21. t. m.). Tendence za žito nespremenjena. Zaključkov ni bilo. Ponujali so (slovensku postaja, mlevska tarifa, plač. 30 dni): pšenice: baško, 80/81 kg po 217,50—220, 79/80 kg po 210—212,50, 78/79 kg po 200—202,50; ri: baško, 72 kg po 157,50—160; ječmen: baški, ozimci, 66/67 kg po 170—172,50; oves: baranjski po 190—192,50; koruza: baško praprtno po 162,50—165, okroglo, za mlet po mlevski vozni po 185—187,50 novo, umetno sušeno, po mlevski vozni po 182,5—135, za ravadni vozni po 150 do 152,5; moko: 00 po 360—365.

Novosadska blagovna borza (21. t. m.). Tendence nespremenjena. Promet: 16 vag. pšenice, 15 vag. ječmena, 21 vag. koruze, 4 vag. moke in 1 vag. otrobov. Pšenica: baška 79/80 kg 150—152,5; gornjebaška, 79/80 kg 152,5—155; banaška, Tisa, šlep, 79/80 kg 145—147,5; gornjebaška, 79/80 147,5 do 150; sremska, slavonska, 78 kg 132,5—135 Oves: baški in sremski 132,5—135, ječmen: baški in sremski, 63/64 kg 107,5 do 112. Koruza: baška in sremska 107,5—110; banaška 102,5—105; baška in sremska nova 70—75; za december - januar 77,5 do 82,5; za marc - maj 97,50—100. Moka: baška 000 in 0000 207,5 do 277,5, 00 240—250, 000 207,5—217,5, 000 165—175; 000 112,5—117,5; 000 82,5 do 87,5. Otrobi: baški in banaški 65—70. Fižol: sremski 290—300.

Somborska blagovna borza (21. t. m.). Tendence mirna. Promet 71 vagonov. Pšenica: baška, potiska, 80 kg 147,5—152,5, okolica Sombor, 78 kg 140—145; gornjebaška, 79/80 kg 147,5—152,5; sremska, 78 kg 132,50—137,50; banaška, 79 kg 140—145. Oves: baški 135—140; sremski 125—130. Ri: baška 110—115. Ječmen: sremski, 65 kg 100—105. Koruza: baška 105—110, baška Dunav 92,50—97,50. Moka: baška 000 in 000 265,5—275,5; 000 235—245; 000 205—215. Fižol: baški uzanjeni 265—275, baški, beli 250—260, baški, mešani 202,5 do 207,5.

Budimpeštanska terminska borza (21. t. m.). Tendence prijazna, promet miren. Pšenica: za oktober 14,98—15, za marc 16,10—16,11, za maj 16,45; ri: za marc 9,45—9,46; koruza: za maj 12,48—12,49.

Sport

Potrebe celjskega Slovenskega sportnega kluba

Celje, 21. oktobra

Prejeli smo: Da se pri nas ljudje vse premalo zavedajo pomena sporta za narodno zdravje, pa tudi za ugled naroda v inozemstvu, je pokazal sklep celjske mestne občinske uprave, s katerim niso dovolili Celjskemu sportnemu klubu Glazije kot stalno igrišče in tudi niso hoteli žrtvovati nekaj denarja za ograjo, ki bi bila za igrišče potrebna, da bi se že vendar moglo pričeti s sistematičnimi vajami, s treningoni in s pravo sportno vzgojo mladine.

Zaradi tega je treba še enkrat pojasniti pomen Slovenskega sportnega kluba Celje: ta klub je v Celju edina slovenska organizacija te vrste, ker se peča z vsemi vrstami sporta, to je z nogometom, hokejem, lahko atletiko, tenisom, plavanjem in drsanjem.

Ne vemo, da li je širšemu občinstvu v Celju znano, da se vse te panoge sporta gojijo pod okriljem Slovenskega sportne-

ga kluba Celje. Gotovo pa ni javnosti znan način, kako se vsi ti sporti gojijo, kajti sicer ne bi bilo mogoče, da bi celjska občina odklonila klubu tako prošnjo. Pomisliti je treba, da je ograjen prostor za sport življenjskega pomena za klub, ker ravno iz tega ograjenega prostora, v katerem bi bila mogoča zanesljiva kontrola, črpa klub sredstva za svoj razvoj in svojo utrditve.

Ko bi vedeli oni, ki so sportu nasproti, kako zdravo in koristno je gojenje sporta pod strokovnim nadzorstvom, bi sport pač imel lažje stališče. Pa treba nam je šele orati ledino. Ni vseeno, ali igrajo dečki n. pr. nogomet čisto brez nadzorstva in brez ozira na trajanje igre, kar gre v škodo njihovega napredku bodisi v šoli ali obrti ali v usposabljanju za praktično življenje sploh, da ne govorimo o škodljivosti takega sporta za zdravje, ali pa da igrajo samo zmerno določen čas pod strogim nadzorstvom. Tudi za starše in vzgojitelje je mnogo bolj pomirljivo, ako vedo, kje je njihova mladina, kaj dela in kdo jo čuva in vodi.

Navedbi bi mogli tudi še druge razloge, ki bi pokazali, kako potreben je v Celju naš slovenski sport in kako nujno je, da bi mu občina dala na razpolago ograjen prostor na Glaziji, ker ga drugje, kakor si je menda že vsakdo svest, ni najti. Omenjamo samo, da je že bilo nekoč na občinski seji rečeno, da se poišče za to drug prostor, a stvar je zaspala. Ker pa se klub ne da živ pokopati, za to se zopet oglašamo. Pogledjmo samo Ljubljano, Maribor in celo Ptuj, kako tam z razumevanjem podpirajo resna stremjenja sporta. Naše mnenje je, da moderno igrišče Glazije ne bi kvarilo, ker bi okoli igrišča itak mogel biti angleški park z igriščem za otroke. To trditve hočemo ilustrirati z načrtom občinskemu svetu. Na vsak način je taka usoda Glazije lepša in boljša kakor pa da se podjijo po njej kolesarji, konji in motociklisti ter taborijo tam razni cirkusi, ponorame, vrtljaki in menažerije. Ni dvoma, da pametni starši ne puščajo radi svojih otrok sredi nevarnosti, trušča in smradu...

Celje, ki šteje z okoliško skoro 20.000 duš, bo vendar imelo toliko sredstev in smisla za zdravje svojih prebivalcev, da ne bo pustilo, da bi ostala Glazija še naprej čisto brez vrednosti. V rokah celjske občine je, da pomaga sportu v Celju do zdravega razmah.

Da osvetlimo, kako se sedaj tudi vlada zanima za sport, opozarjamo na kongres, ki se je začel minulo nedeljo v Zagrebu. Kongresu zveze vseh sportnih društev Jugoslavije prisostvujejo zastopniki Nj. Vel. kralja, ministra vojske in mornarice, bana in druge odlične osebnosti. Predseduje mu predsednik dr. Hadži. Posebna točka dnevnega reda je predavanje »O cilju in nalogah jugoslovenskega sporta«. Dalje je na programu referat o zdravstvenih kontrolah šol, o sportu v vojski, o sokolstvu, o visoki šoli za vzgojo telesa, o zakonu o vzgoji telesa, o zakonu o igriščih in plavalnicah in drugo. Na programu so tudi razgovori o jugoslovenskem olimpijskem odboru za X. olimpijado, o društvu telovadnih učiteljev, o šolah za gimnastiko itd.

Kakor se vidi, si je kongres zastavil veliko nalogo. Upamo, da bo tudi celjska mestna občina videla, kako si vse v državi prizadeva za zdrav napredek pravega sporta in da se bo po tem ravnala.

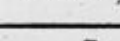
Kolesarski odsek ASK Primorje vljudo nabi vse bivše članke-kolesarje in prijatelje omenjenega odseka na sestanek, ki se bo vršil v petek 24. t. m. ob 8. uri zvečer v prostorih restavracije »Zvezda«. Ker gre za važen pomenek, se je nadejati

HOLANDSKE GOMOLJE

prve velikosti ločene po imenih in barvah:

Iris hispanica . . . Din 2.—
Hijacinte . . . Din 6.—
Tulipane . . . Din 3.—
Krokuse . . . Din 2.50
Narcise . . . Din 3.50
Anemone . . . Din 1.75

nudi SEVER & KOMP., LJUBLJANA

Največje konkurenčno možnost

„Brzovoz“

Ljubljana — Maribor — Ljubljana

vozi tovorni avto ter prevzame različne pošiljke večje ali manjše. 14608

Odhod vsak torek in četrtek, povratek drugi dan. Cenjenemu trgovstvu in občinstvu se priporoča

„BRZVOZ“

LJUBLJANA, Celovška cesta 79. — Telefon št. 1933

MARIBOR, Aleksandrova cesta 162 II.

ZAHVALA

Za mnogočestovne dokaze iskrenega sočutja povodom izgube našega nepozabnega sina, brata, strica in svaka, gospoda

Štefana Krhneta

za poklonjeno krasno cvetje in vence se vsem prav prisrčno zahvaljujemo. Posebej nas veže dolžnost zahvaliti se častiti duhovščini, vojaškemu poveljstvu, Družabnemu klubu, Motoklubu »Ljubljana«, pevskemu društvu »Ljubljana« za ganljivo petje in vsem gg. šefom, stanovskim tovarišem, mnogočestovnim prijateljem in znancom, ki so blagega pokojnika spremili v prerani grob.

Vsem skupaj in vsakemu posebej — Bog plačaj!

V Ljubljani, dne 21. oktobra 1930.

Družina Krhneta.

Iz življenja in sveta

Prve volitve v Turčiji

Volilni proglas turške liberalne stranke. Levo zgoraj sta sliki Kemala in Fethi paše; poleg slik je napis »živio predsednik, veliki gazi, in liberalna stranka«. Volilne agitacije na Turškem doslej niso poznali, zato vzbuja proglas veliko pozornost volilcev.

Vraža o ritualnih umorih

Vraža o krvi krščanske dece, ki jo baje nekatere židovske verske ločine rabijo pri izdelovanju svojih velikonočnih kruhov, je prastara in je gotovo že čas, da bi jo izkoreninili. Kakor znano je pred kakimi tridesetimi leti nastopil Masaryk v Hilsnerjevem procesu energično zoper njo in si je ž njo stekel sloves borca za pravico in resnico. Ta teden pa se je začela pred sodiščem v Velikem Bereznu v Podkarpatski Rusiji obravnavati proti dvema židovskima krošnjarjema Moricu Steinbergerju in Markusu Liebermannu iz Užgoroda. Zida sta obdolžena, da sta nagovorila dve ruski deklici Jeleno in Kostjo Bogdanovo, da sta jima dovolila vzeti nekoliko krvi, ki sta jo moža prestregla v steklenčico ter dala deklicama vsaki po 50 vinarjev. Za dogodek je zvedela učiteljica Aranka Szokejeva ter napravila ovadbo. Rani, ki sta jih imeli deklici na zapestju, sta se medtem že zacelili in sta priloženi sodnim spisom le fotografiji in zdravniški spravevali. Obtožnica nikjer ne omenja ritualnega zločina in govori samo o lahki telesni poškodbi, ki se je izvršila tako, kakor je to ovadila učiteljica Szokejeva. Med ljudstvom pa je ta primer znova potrdil staro vero, da neka ločina fanatičnih hasidov res uporablja krščansko kri pri svojih obredih. To ljudsko mnenje potrjuje okoliščina, da do podobnih primerov ne pride na zapadu nikoli, ker tam ni hasidov, pač pa v vzhodnih krajih, kjer so pristaši te ločine zelo močni. Samoumevno je, da so ljudje močno razburje-

ni, vendar pa ni pričakovati nikakršnih senzacionalnih dognanj, ker sta deklici pri kasnejših zaslišanjih izjavili, da sta si dogodek izmislili, dasi je ena izmed njih pri konfrontaciji spoznala moža, ki ji je baje puščal kri.

Boj proti trgovini s sužnji

Kakor znano, je Društvo narodov ustanovilo posebno komisijo, ki naj zatira trgovino s sužnji, kjer je ta še v navadi. Doslej so mislili, da vladajo taki barbarski običaji samo še v nepristopnih pragodskih notranje Afrike. Omenjena komisija pa je nedavno dobila poročilo, da je trgovina s sužnji na Rdečem morju v najlepšem cvetu. Središče teh kupčij je neki neobljudeni otok, ki ga domačini zovejo »otok sužnjev«. Komisija je organizirala pozvedovalno ekspedicijo v Rdeče morje in je na licu mesta odkrila grozne stvari. »Otok sužnjev«, ki se je smatral za neobljuden, je poln ognjeniških votlin, globokih dolin in prepadov, ki so služili brezdušnim trgovcem za skladišče in skrivališče človeškega blaga. Nepokorni sužnji, ki so skušali zbežati iz ujetništva, so bili celo priklenjeni v jamah, da niso mogli uiti. Večino sužnjev so tvorile ženske. Komisija je prodrla na otok samo na ta način, da je podkupila in bogato nagradila enega izmed kupcev, ki je nato izdal podjetje in pokazal ekspediciji pot na otok. Skrivališče samo je bilo močno zastraženo in treba je bilo stražnikom dati bogate nagrade, da niso streljali po članih komisije. Po natančni preiskavi se je ugotovilo, da

zapadajo suženjstvu večinoma božjepotniki, ki obiskujejo sveta mesta Mekko in Medino. Brezvestni trgovci sami organizirajo večje karavane romarjev, nakar jih izdajajo razbojnikom, ki moške po večini pobijejo, ženske pa prepelejo na otok v skladišče. Odtod so prekupčevalci dobavljali živo blago javnim hišam po vsem orijentu. Lastniki javnih hiš so z velikimi vsotami udeleženi na gnusnem podjetju. Komisija išče sedaj načina, kako bi se dal napraviti konec tej sramoti.

Vezuv zopet grozi

Na jezeru Capena v vezuvskem masivu so pretekli teden opazovali izredno čuden prirodni pojav. Voda v jezeru je od časa do časa izginjala ter se spet pojavljala, dobivala je razne barve ter so iz nje puhali oblaki pare. Ti pojavi so bili v tesni zvezi z delovanjem Vesuva. Capensko jezero je nastalo tako, da je voda zalila neko ugaslo žrelo. Očividno pa je ognjeniško delovanje predrlo jezersko dno in prošli petek je vsa voda naenkrat izginila, na dnu pa so se opazili požiralniki, skozi katere je čez dobro uro zopet privrela na dan, da je jezero zavzelo spet svoj običajni obseg. Geofizikalni zavod, ki opazuje gibanje vode v jezeru, je sicer že čisto zabeležil ponikanje, vendar se je to vršilo doslej vedno zelo počasi in v določenih presledkih. Zadnje ponikanje je bilo pred štirimi tedni in po dosedanjih izkušnjah ni bilo pričakovati, da nastopi pojav tako kmalu. Opazovalci so bili namreč ravno na dnu jezera, da preiščejo odtok, kar se je začela voda vračati, da so se učenjaki komaj otieli. V pičli uri je bilo jezero zopet polno. Voda je vsebovala veliko množico žveplenih parov, ki bi bili opazovalce skoraj zadušili. Eden izmed članov geofizikalnega zavoda dr. Saffieri je izrazil bojazn, da ta pojav morda napoveduje novo delovanje Vesuva, ker so enake pojave opazovali tudi pred zadnjim velikim potresom v Južni Italiji. Ognjenik je izbruhal tudi precej lave, ki je napravila znatno škodo, vendar pa je lava kmalu prestala in nastopil je mir, ki je morda le predhodnik večje katastrofe.

Zanimiva knjižnica

Aygsburška knjižnica je kupila od urednika H. Rosta zbirko del o samomoru, ki je edina te vrste na svetu. Obsega v celoti okoli 4000 zvezkov in se začne s spisom nemškega škofa Sailerja iz l. 1785. Razen knjig o samomoru, ki so splošno znane, obsega zbirka tudi redka, od cenzure zabranjena dela raznih slovstev. Knjižnica bo dana na razpolago arhivu za proučevanje samomora. Exlibris predstavlja dva stebra z »mostu samomorilcev« v Grosshesselohe, med katerima sedi smrt in čaka svojih žrtev.

Letalo malega človeka

Po poročilih italijanskih listov se je nekemu znanemu letalcu v Genovi posrečilo po dolgih poskusih izdelati letalo, ki bo lahko služilo človeštvu kot vsakdanje prometno sredstvo. Gre za majhno pripravo, ki se pritrdi enostavno na pleča letalca. Priprava je dvokrovnik, ki meri v razpetju kakih šest metrov in je opremljena s krmilom in motorjem za 5 konjskih sil. Ko se priprava povzpne v zrak, sede letalec na nekako sedlo. Vse letalo tehtata kakih 30 kg in lahko razvije hitrost 60 km na uro. Za primer nevarnosti je aparat opremljen s posebnimi padalom. Izumitelj baje izgotavlja sedaj majhne modele, da bo patentiral iznajdbo v raznih državah.

»R 101« na dražbi

Kakor poročajo francoski listi, so Angleži prodali na dražbi ožgane aluminijaste in jeklene ostanke ponesrečenega zrakoplova »R 101«. Dražba se je vršila pod vodstvom nekega angleškega vladnega komisarja. Ime kupca in iztržena vsota nista znana.

— ne tisto Judit s slike, marveč drugo Judit, topokrvno, vročo in živo. Jasno je slutiti, da mu s te strani preti opasnost in nesreča. Ta občutek ga je navdajal s tisto bolno ironijo, kakor osvaja svoje žrtve opij, ki ubija voljo in živce in napravljajo človeka od dne do dne manj odpornega za mamilo.

»Judit?« je spraševal žensko na platnu in že se mu je zdelo, da se mu približuje v ljubimkanju. Slika ni odgovorila nič, bila je nema.

Tedaj je lord legel na drugo stran in je hlinil spanec. Blaznica iz svile, ki mu je s svojim šumenjem pričarala bližino Juditinega belega telesa, ga je nanovo omamila, da ga je stresalo po vseh udih.

Zdelo se mu je, da šumi listje na vejah, da se vejice pripogibajo — vse to je bil nekakšen tajen znak, da pribaja ona. Kakor v sanjah je obrnil glavo in pogledal izpod trepalnic proti sliki. Naga ženska je polagoma stopala iz okvirja. Najprej je položila eno nogo na zlati okvir, pristavila še drugo in slednjič z lahkim skokom stopila na tla.

Neslišno se je približala lordovemu ležišču, tako, da je občutil topli dihanje njene diha na svojem vratu — raz-

klenil je roke in padel v sladek objem bujnega telesa. Potem mu je vse izginilo izpred oči.

Po tej noči je lord vstal iz postelje ves omamljen. Zvečer se je podal na ulice Latinske četrti. Hotel je zopet poiskati slikarja, ki mu je prodal sliko — a ga ni našel. Iskal pa ga je ne zaradi njega, niti zavoljo slike — marveč zaradi živega modela, po katerem je mrl v silnem kopnenju.

In glej! V pisani množici, ki se je valila po ulicah, v gneči vojakov, dijakov in brezposelnih, mu je oko nenadoma obstalo na neki ženski. »Ona jel« si je rekel. Zaklical je na ves glas:

»Judit!«
Več dam se je ozrlo, nekaterim je šinil čez obraz porogljiv posmeh. A preprosto oblečeno dekle s košarico v roki se je ustavilo. A ne le ustavilo. Njene ustnice so se tudi nasmehnile — in glej, nasmeh je bil taisti, ki ga je poznal lord s svoje slike.

Stekel je k nji in jo prijel za roko. »Pridi k meni, Judit!« jo je prosil kakor milost. »Pridi, ostani vedno pri meni!«

Ona se ni upirala. Poslušna, kakor otrok, ga je prišla pod pazduho in na vprašanje, kje stanuje, mu je pove-

Ali je gospod Tavčar še vedno prehlajen? —

Ja, zanemarjal se je, in tako se je kašelj še poslabšal. Pa sedaj jemlje Kresival in tako bo v par dneh zopet na razpolago.

KRESIVAL vedno si priprav če kašljaš al pa si hripav

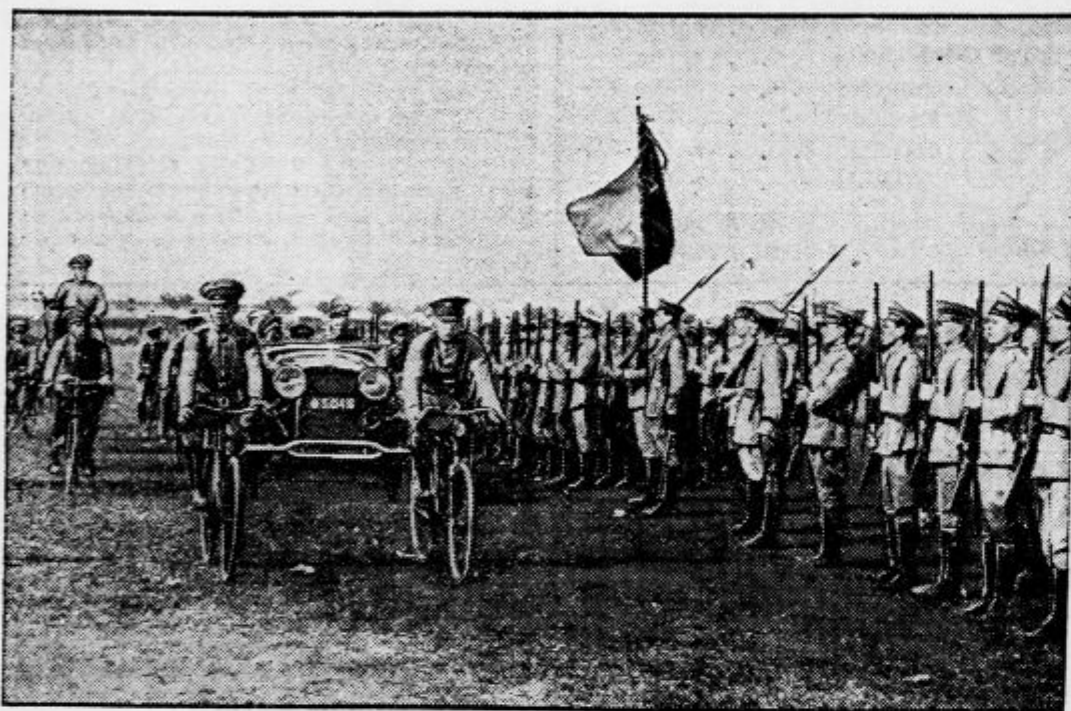
Radio

Izvlček iz programov

Sreda, 22. oktobra.
LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18: Koncert radio-orkestra. — 19: Ruščina. — 19.30: Raymond: Kmetje, prof. Tine Debeljak. — 20: Dr. Načlačen: O Carigradu. — 20.30: Samospevi g. Pavla Grbe. — 21: Radio-orkester. — 22: Napoved časa in poročila.

Četrtek, 23. oktobra.
LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 17.30: Otroška ura. — 18: Kuharjev šramel - kvartet. — 19: Srbohrvaščina. — 19.30: Geografija domače zemlje. — 20: Godba na harmoniko. — 20.30: Griegov večer, izvaja radio-orkester. — 22: Napoved časa in poročila.

BEOGRAD 10.30: Plošče. — 12.45: Koncert radio - kvarteta. — 17.30: Narodne pesmi. — 20.30: Koncert jugoslovenskih pesmi. — 21: Koncert iz Prage. — 22: Poročila. — 22.15: Plošče. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 17: Koncert lahke glasbe. — 20.30: Koncertni večer. — 22.10: Prenos zvočnega filma. — PRAGA 16.30: Koncert iz Brna. — 19.30: Pevski koncert. — 19.50: Prenos iz Brna. — 22.20: Koncert na orgle. — BRNO 16.30: Komorna glasba. — 19.50: Na gradu Jaromerice. — 21: Moravski skladatelji. — 21.20: Godba na pihala. — 22.20: Koncert iz Prage. — VARŠAVA 17.45: Popoldanski koncert. — 20.30: Lahka glasba. — 22.15: Italijanske klavirske skladbe. — 23: Godba za ples. — DUNAJ 11: Dopoldanski koncert. — 15.20: Plošče. — 19.30: Operetni večer. — Poljuden koncert orkestra. — 21.50: Komorna glasba. — Jazz - band. — BERLIN 19.25: Zborovski koncert. — 21.10: Operni večer. — Godba za ples. — FRANKFURT 20.20: Koncert na citre. — Instrumentni orkestra. — 21.20: Operetni večer. — LANGENBERG 17.30: Moderna glasba. — 20: Mešan glasbeni program. — Godba za ples. — STUTTGART 20.20: Program iz Frankfurta. — BUDIMPEŠTA 9.15: Dopoldanski koncert. — 17.40: Koncert orkestra. — 19.30: Operni večer. — Ciganska godba.

Narodni praznik — dva dni pred revolucijo

Parada brazilske vojske na dan obletnice nezavisnosti. Prizor kaže red in mir, dva dni nato pa se je začela krvava revolucija, ki še danes ni končana.

Judit

Lord Stavanger je bil navzlic svojim tridesetletnim letom ves živ. Živel je v Parizu, kjer mu je bilo življenje pravcati spleen, vreden najpristnejšega Angleža.

Ležal je v spalnici svojega samskega stanovanja. Njegove fine, bele roke so počivale na odeji iz svile.

Izmenoma je gledal v kamin, kjer je prasketal ogenj in tlela žerjavica in na sliko. Ta je visela na steni in predstavljala nago žensko.

Od časa do časa je ogenj močno zaprasketal. Tedajci so padli rdeči odsevi na krasno telo nage ženske, ki je bila že več tednov njegova last, ne da bi jo osebnost poznal. Zaljubljen se je vanjo tisti trenutek, ko jo je uzrl v ateljeju slikarja — umetnika. To pa se je bilo zgodilo takole:

Neko popoldne je šel po Latinski četrti. Nenadoma je opazil, da mu sledi neznanec, ki je šepal. Glavo so mu pokrivali zmršeni rdeči lasje. Bilo jih je toliko, da so na vseh straneh silili izpod klobuka.

Vsakih par korakov je šepavec povnavljal stereotipno vprašanje: »Gospod, ali kupite sliko?«

Seveda je lord Stavanger kupoval

slike — če so bile dobre. Ko je šepavec pripeljal lorda v atelje, se je zdelo Stavangerju, da je prav za prav prišel k starinarju. Na stenah so visele zlate posmrtnike maske, vsenaokrog so stali kipi azijskih božanstev in dragoceni svečniki, kakršne je najti samo v židovskih sinagogah. Nad vso to šaro pa je kraljevala slika nage ženske. Slikar jo je krstil »Judit«.

Zelenosive oči slike so napravljale vtis kakor da se nenehoma smehljajo. Lordu se je zdelo od prvega trenutka, ko je ozrl Judit, da mu kliče »Tvoja bom, tvoja!«

Stavanger je vprašal slikarja, koliko zahteva za platno, ki je predstavljalo žensko v naravni velikosti. Umetnik je imenoval visoko vsoto — in lord ni okleval. Vzel je iz žepa listnico in odštel kupnino, kakor da denar nima nobene cene. Po sklenjeni kupčiji je lord vprašal slikarja, kje bi lahko našel model. Šepavec ga je lokavo pogledal in dejal, da ne ve... Še tisti večer je visela slika v lordovem stanovanju. Stavanger se je čutil srečnega, da jo je kupil.

Od tega dne ni minila noč da ne bi lord ležal v postelji in gledal sliko. Kakor v groznici je stiskal Judit k sebi

dala, da prav za prav nikjer. O slikarju je rekel, da mu je stala nekajkrat za model.

Lord Stavanger se je radoval kakor otrok. Stari sluga Lane, ki je bil že nejevoljen zaradi gospodovega samotarstva, je z nepopisnim veseljem zopet oblekel bele rokavice in serviral souper.

Judita je sedla lordu na kolena, srobala šampanjec in ga takoj prvi večer poznanstva in skupnosti imenovala »dragi Jonny«.

»Ah, koliko si lepša v resnici kakor na sliki!« je dejal.

Pa je primerjal oči žive Judit s očmi na sliki. In je moral ugotoviti, da je slikar dobro posnemal.

Tako sta lord in Judit preživela ves teden.

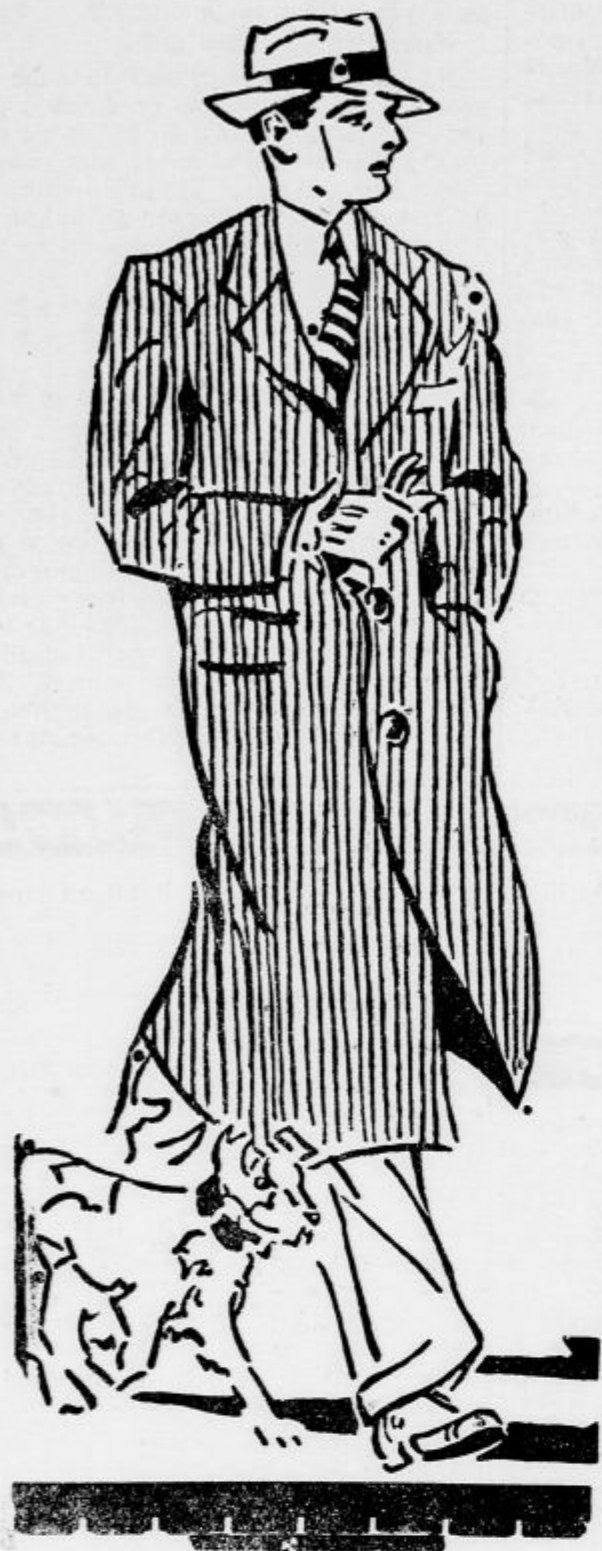
»Ali boš vedno moja? Vedno pri meni?« jo je vprašal.

»Vedno«, je odvrnila.

Kljub temu zagotovilu pa se je v dnu duše bal zanjo. In ker ni hotel, da bi mu bila sužnja, ji je dovolil, da se sme prosto kretati.

Judit je takoj izkoristila lordovo velikodušnost. Odhajala je vsako popoldne z doma in se je vračala šele v mraku. Lorda je grizla ljubosumnost,

NOVI MOŠKI JESENSKI VZORCI

Rata

9637-29

Din. 249.-

Okusni moški polčevlji. K izprehodni obleki. Iznemadili Vas bodo s svojo udobnostjo in eleganco.

7837-21

Din. 249.-

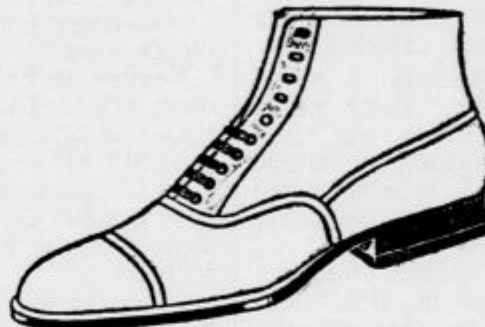
Naša najnovejša oblika moškega šiljastega polčevlja. Po svoji eleganci bo ustrezal tudi ljudem najbolj izbranega okusa. Imamo jih iz rjavega boksa, črnega ševroa ali laka.

3627-22

Din. 249.-

Dovršena oblika moškega polčevlja, v prstih širokega, jako udobnega. Izdelujemo jih iz močnega mehkega boksa, rjave ali črne barve.

9677-22

Din. 249.-

Naša stalna vrsta, pri odjemalcih zelo priljubljena. Visoki moški čevlji na trakove iz mehkega telečjega boksa, črni ali rumeni, polušiljaste oblike, udobni v prstih. Stanoviten gumast podpetnik povečuje elastično hojo.

3667-22

Din. 249.-

Zaradi svoje dovršenosti in udobnosti priljubljena vrsta. Izdelan je iz mehkega telečjega boksa in v prstih širok. Podplat iz najboljšega krupona s tankim gumastim vložkom proti prepuščanju vlage.

7837-25

Din. 249.-

Naša nova vrsta elegantnega polčevlja za družbo, podaljšane oblike, iz finega temnega boksa, kombiniranega z lakom.

6627-06

Din. 249.-

Priljubljen moški polčevlj široke oblike, eleganten. Iz finega telečjega boksa, črn ali rjav.

9637-26

Din. 249.-

Sportski čevlj angleške oblike, kombiniran s duboksom, z obilno perforacijo in močnimi podplati. Idealno dopolnilo sportski obleki.

Budilke, stenske in žepne ure

271

kupite najboljše in najceneje pri

H. Suttner

Ljubljana 4,

PRESERNOVA ULICA ŠTEV 4.

— Lastna protokoliрана tovarna v Švici. —
Zahtevajte cenike zastoj in poštnine prosto.

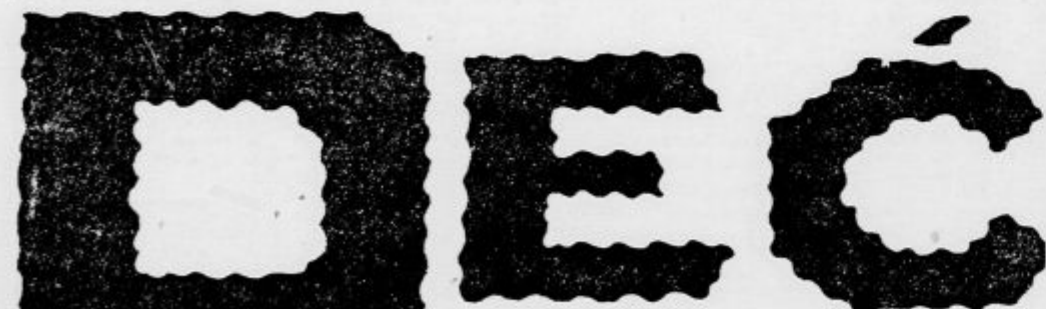
BUDILKE od Din 49.— naprej. BUDILKE iz lesa
od Din 84.— naprej. — STENSKE URE, ide 14
dni, z bitjem, od Din 380.— naprej.

PRODA SE UGODNO:

- 1 lokomobila 50 HP trajnih R. Wolf s stopničastim kurščem;
- 1 gater Lajós Budapest, 180 obratov, s cirkularjem, transmisijami, remenjem, tračnicami in vagoni;
- 1 kompletna ledenica na žvepleno kislino s kapaciteto od 160 komadov à 12 kg;
- 3 mizararski stroji (Schiffboden-Fräss-Abriecht-Maschine).

Naslov v oglašnem oddelku »Jutra«.

14589

PEČI

ORIGINALNE

trajno goreče

AMERICAN HEATING PEČI

prodaja edino le

TRGOVSKA in GOSPODARSKA DRUŽBA Z O. Z.

LJUBLJANA, CIGALETOVA UL. ŠT. 1 (poleg sodnije)

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:

AMERICAN HEATING
ZAGREB, MAROVSKA ŠT. 15

Ameriška iznajdba avtomobilskega štedilca bencina

Walter Critchlow 1935-C Street, Wheaton, Ill., USA., je dobil patent na štedilca bencina za vse avtomobile.

Ta iznajdba obstoja na izrabi izkušnje, da teče vsak motor ob vlažnem hladnem večeru bolje kot sicer. Novi »FORD« doseže do 16 km z enim litrom goriva, stari »Ford« do 26 km; vse druge znamke dosežejo 1/4 do 1/2 večji uspeh.

5 različnih modelov po ceni dol. 6.00 do dol. 30.00 nudi agentom 100% do 400% dobiček. 14376

Mr. Critchlow nastavlja povsod krajevne in glavne agente, ki lahko zaslužijo mesečno 250 do 1000 dol.

Pišite še danes v angleščini in zahtevajte prost uvozni vzorec!

Vaše ime _____

Naslov: _____

Mesto: _____ Dežela: _____

Vsa surovina

se pred izdelavo obliža kemično analizira.

Uspeh v 4 dneh.

MELEM (obliž)

LAMICO

»Smrt žuljem« (kurjim očesom)

odstrani kurja očesa, bradavice, otredlo kožo. Zanesljivo delovanje brez bolečin. Ne ovira hoje. Dobi se povsod LAMICO, DROGERIJA, BEOGRAD Knez Mihajlova ulica 14.

OCARINJENJE

vseh uvoznih in izvoznih in tranzitnih pošilk oskrbi hitro, skrbno in po najnižji tarifi RAJKO TURK, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9 (nasproti carinarnice). Revizija pravičnega zaračunavanja carine po meni deklariranega blaga in vse informacije brezplačno. 86

Zastave

s ali brez grba, čisto volnene, garantirane barve, v lepi izdelavi, izdeluje in razpošilja: JOSIP WINKLER, Subotica, poštni predal 48/d. Ilustrovani cenik brezplačno. 82

NESTLE-jeva OTROŠKA MOKA

Parni kotel

z nizkim tlakom, znamke Tubalia, prost koncesije, na pogled v obratu, se poveni odda. Adolf Bernhard, I. Mariborska Mlekarna, Maribor, Aleksandrova cesta 51.

Pozor, peki in trgovci!

Najboljša gornjebačka

MOKA

priznana prvorazredne marke

DESIDOR FORGACS

Honigov Paromlin na valjke, Bačka Topola zmlata iz same čiste gornjebačke pšenice. Zahtevajte ponudbe od

GOSPODARSKO ZVEZE, r. z. o. z., Ljubljana. 13396

Sodna dražba

raznega manufakturnega blaga, avtomatične tehnične in registrovalne blagajne se bo vršila dne 24. oktobra 1930 ob 10. uri v Zagorju štev. 147. Na ugodno priložnost cenega nakupa se opozarja. 14580

Pišite takoj po veliki brezplačni

KATALOG

tovarne glasbil, gramofonov in harmonik

Meinel & Herold

prodajna podružnica

Maribor, štev. 101-B

in tudi Vi boste imeli dobro godbo in veselje v hiši. 297

V globoki žalosti sporočamo, da je naš nad vse ljubljani sin in brat, gospod

IVAN KLUN

dijak 6. razreda III. realne gimnazije v Ljubljani

v tujakšnji splošni bolnici dne 21. oktobra po kratki bolezni v starosti 17 let v Bogu vdano preminul. Truplo blagopokojnika prepeljemo v Ribnico, kjer se vrši pogreb v četrtek, dne 23. oktobra, ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti Ribnica 49 na ondotno farno pokopališče.

Ribnica-Ljubljana, dne 21. oktobra 1930.

IVAN KLUN, oče, AMALIJA roj. PODBOJ, mati. CIRIL, METOD in ANDREJA, bratje in sestre.